

Инициативи за повишаване на статистическата култура - 2025 година

Антоанета Илкова

Директор на дирекция „Многосекторна
статистика, методология и регистри“

Национален статистически институт

ул. „Панайот Волов“ 2

+359 2 9857 515

ailkova@nsi.bg

27 - 28 ноември 2025 г.,

УКЦ „Сливек“

ИНИЦИАТИВИ

- Европейска олимпиада по статистика (насочена към ученици от VIII-ми до XII-ти клас)
- Международен конкурс за статистически плакат (насочен към ученици на възраст от 9 до 18 г., както и студенти от бакалавърската степен)
- Дейтатон (насочен към ученици от X-ти до XII-ти клас)
- Конкурс за статистическо есе (насочен към ученици от IX-ти до XII-ти клас)

- Статистически изложби - София, Благоевград, Бургас, Варна, Русе, Враца, Пловдив (насочени към всички възрастови групи)
- Списание „Статистика“ - тематични разработки по статистически задания (насочена към ученици от гимназиалния курс)
- Разработване на визуализации за социалните медии (насочена към ученици от гимназиалния курс)

Европейска олимпиада по **СТАТИСТИКА** за ученици

- Европейската олимпиада по статистика за ученици (ЕОС) е състезание, което се провежда онлайн и в което участват ученици, обединени в отбори. Всеки отбор има ментор - учител от същото училище.
- Отборите са разделени в две възрастови състезателни категории:
- Категория А - 16 - 18 години;
- Категория Б - 14 - 16 години.
- 2024/2025: 1 230 ученици, 510 отбори, 130 образователни центрове (за сравнение - 527 ученици, 194 отбори and 71 образователни центрове - 2018).

Резултати 2025

Победители:

Категория А:

1. Отбор „ДИАГЕА“ от СУХНИ "Константин Преславски", Варна, със 100.00 точки.
2. Отбор „GRANEX“ от ВТГ "Г. С. Раковски", Варна, с 99.25 точки.
3. Отбор „STORM“ от ПГИ, Шумен, с 98.50 точки.

Категория Б:

1. Отбор „DREAM_TEAM“ от ПГИМ, Пазарджик, със 100.00 точки.
2. Отбор „ARCANE“ от СУ "Сава Доброплодни", Шумен, с 98.50 точки.
3. Отбор „DETELINI“ от ФСГ "Васил Левски", Добрич, с 97.75 точки.

Европейска олимпиада по
СТАТИСТИКА
за ученици
2026 година

Календар

20 октомври 2025 г. - обявяване на олимпиадата

20 октомври 2025 г. - 14 декември 2025 г. (включително) - регистрация за участие в националната фаза

15 декември 2025 г. - 11 януари 2026 г. (включително) - решаване на теста от първия кръг

15 януари 2026 г. - обявяване на резултатите от първия кръг

16 януари 2026 г. - 15 февруари 2026 г. (включително) - изготвяне на презентациите от втория кръг

5 март 2026 г. - обявяване на крайното класиране от националната фаза

Европейска олимпиада по
СТАТИСТИКА
за ученици
2026 година

Календар

- 6 март 2026 г. - 16 март 2026 г. (включително)** - подготовка и изпращане в НСИ на идейните проекти за видеоклиповете за участие в европейската фаза
- 18 март 2026 г. - 26 март 2026 г. (включително)** - онлайн гласуване за идейните проекти на сайта на НСИ
- 28 март 2026 г.** - провеждане на публичния кръг на олимпиадата и обявяване на резултатите от него
- 29 март 2026 г. - 6 май 2026 г.** - изработване и изпращане на видеоклиповете в Евростат
- 5 юни 2026 г.** - обявяване на победителите в ЕОС 2026

Церемония по награждаването - в България в края на юни 2026 година.

София 1038, България, ул. „П. Волов“ №2, тел: 02/ 9857 111,
www.nsi.bg, e-mail: info@nsi.bg

Европейска олимпиада по
СТАТИСТИКА
за ученици
2026 година

- В Националната фаза има два етапа:

- Етап 1: Тест - период на провеждане - 28 дни през декември 2025 г. и януари 2026 г.
- Етап 2: Анализ на статистически данни (презентация) - период на провеждане - 31 дни през януари и февруари 2026 г.

Ново - няма ограничения по отношение на софтуера, който може да бъде използван при подготовката на презентацията във втория етап.

Европейска олимпиада по **СТАТИСТИКА** за ученици 2026 година

Публичен кръг за участие в Европейската фаза на статистическата олимпиада - 28 март 2026 г.

- В двете категории се състезават първите пет класирани отбора.
- Задачата - да се подготви и защити ИДЕЕН ПРОЕКТ за двуминутен видеоклип по предварително зададена тема и ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОТБОРА.
- Гласуване:
 - онлайн гласуване на страницата на НСИ - 9 дни;
 - оценяване от 4-членно жури.
- Церемония по награждаване на победителите в националния кръг.

Ново - в случай че отбор се откаже от участие в публичния кръг за европейската фаза след определения 24-часов срок, училището, от което е съответния отбор, губи правото си на участието си в следващото издание на ЕОС.

Европейска олимпиада по
СТАТИСТИКА
за ученици
2026 година

Европейска фаза:

- Изработване и изпращане на видеоклиповете в Евростат - 29 март 2026 г. - 6 май 2026 г.
- Обявяване на победителите в ЕОС 2026 - 5 юни 2026 г.
- Церемония по награждаването - гр. София, в края на юни 2026 г.
 - Темата - средата на декември 2025 г.

Ново:

1. Разрешено е ползването на AI, но изрично трябва да бъде описано в източниците на видеоклипа.
2. Участниците трябва да представят транскрипт на видеото заедно с видеофайла и придружаващия го PDF документ.

Международен конкурс за статистически плакат

- **Цели на конкурса:**

- Да се подобрят способностите на учениците да описват средата, в която живеят, с помощта на статистиката и да използват статистическите данни ежедневно като инструмент за изучаване на живота.

- **Защо плакат:**

- Участието в конкурса за плакати ще насърчи учениците:
- да работят в екип
- да изследват реални въпроси, които ги вълнуват, като използват статистически данни
- да използват своите математически и графически умения
- да интерпретират статистически резултати
- да развиват писмени комуникационни умения.

DATATHON – НСИ

Три издания DATATHON НСИ за ученици

Период на провеждане на отделните етапи на състезанието два месеца - март и април.

Участието е възрастово сегментирано, отборно. Всеки отбор има ментор, учител и всеки ментор работи само с едни отбор.

Надпреварата е организирана на два етапа

- първи етап решаване на определен казус онлайн и подбор на участниците
- втори етап - работа в рамките на 48 часа присъствено на място, определено от НСИ, като се допускат до 30 отбора.

Форматът на състезание насърчава учениците и менторите да се включат и да опитат възможностите си при изработването на решение върху определена база данни. Обръща се внимание на екипната работа, аналитичното мислене в група и визуализацията на предлагания краен продукт.

Във втория етап отборите работят по задача, която е обявена непосредствено преди началото, а отборите ще трябва да представят решението, което са получили при работата на място. Смисълът на втория етап е в концентрацията и екипната работа в нетрадиционни условия. Съобразяването с лимитираното време също е начин те да покажат как се е сработил екипът и доколко менторът влияе върху работата на състезателите. Лидерските умения сред младежите също са значим фактор за победа. На финала победителите от първо до трето място се награждават, а всички останали получават сертификат за успешно представяне.

Регламент

- Всяко училище имаше право да регистрира до 2 отбора;
- Всеки отбор включваше от 1 до 3-ма ученика и 1 ментор;
- Всеки ментор имаше право да ръководи само един отбор;
- Менторите регистрираха отборите на сайта на състезанието;
- Финалистите получиха грамота и парична награда.

Резултати и статистика

- 2025 година – 61 ученика; 24 ментори;
- 2024 година – 49 ученика; 21 ментори;
- 2023 година – 45 ученика; 17 ментори;

Победители през 2025 г. при разработването на тема:

„GenAI@School - използването на AI в училище“:

- 1 място - отбор „Кодиращите лисици“, 2 АЕГ „Томас Джеферсън“, гр. София;
- 2 място - отбор „ЕДЕМ“, СУ „Козма Тричков“, гр. Враца;
- 3 място - отбор „AETERNITAS“, 2 АЕГ „Томас Джеферсън“, гр. София.

Конкурс за статистическо есе за ученици

Статистика

2022 година – 82 ученика от 28 града;
2023 година – 83 ученици от 23 града;
2024 година – 56 ученици от 24 града;
2025 година – 78 ученици от 28 училища.

Конкурс за статистическо есе за ученици Резултати

Тема „Възможности за създаване на официална статистика чрез използване на данни от частни компании“

- 1 място - Емилиян Георгиев от Средно училище „Козма Тричков“ – Враца
- 2 място - Ани Вълева от Езикова гимназия „Васил Карагьозов“ - Ямбол,
- 3 място - Ема Александрова - 125 Средно училище „Боян Пенев“, София

Изложбите на Националния статистически институт 2020 - 2024 г.

2020 г. „140 години българска статистика“

През 2020 г. изложбата е посветена на 140 г. българска статистика.

Подредена е в галерия на открито „Мост на влюбените“ при НДК - София.

На 60 пана (по 30 на български и английски език) е представен богатият фонд от архивни и съвременни данни на НСИ.

В рамките на три седмици (от 25 юни до 16 юли) изложбата е посетена от хиляди граждани и гости на столицата.

2021 г. „Преброяване 2021“

Отново на „Моста на влюбените“ при НДК - София са изложени 60-те пана, които представят историята на преброяванията в България.

Изложбата е част от комуникационната кампания за Преброяване 2021 и е на разположение на публиката във втората половина на месец август.

През септември е показана в Русе, Варна и Пловдив.

2022 г. „Статистика за всеки“

Изложбата е позиционирана в Галерията на открито „Градска градина“ пред Народния театър в София, включва 28 пана (по 14 на български и на английски език) и е на разположение от 2 до 18 септември.

Фокусът е върху статистическите продукти и услуги, начините за разпространение на информацията и възможностите за комуникация с НСИ. Важно място в изложбата заемат Европейската олимпиада по статистика за ученици и Международният конкурс за статистически плакат за ученици и студенти, в които българските отбори имат спечелени първи места.

2023 г.

„Да преобразим нашия свят. Цели за устойчиво развитие до 2030 г.“

На 28 пана (по 14 на български и английски език) в градината „Кристал“ в София са изобразени целите за устойчиво развитие, допълнени с графики и данни на НСИ. Изложбата е показана в София и Русе. Запознаването на обществеността с темата за устойчивото развитие до 2030 г., с нейните индикатори за отчитане и наличните статистически данни се посреща с особено внимание като НСИ получи обратна връзка за полезността на изложбата от потребители от всякакви възрастови, образователни и институционални категории. Много важна е оценка за инициативата, като тя открии навременността и необходимостта да се продължи и в бъдеще да се развива този канал за комуникация със специализираната и с непрофесионалната публика.

2024 г. „Младите хора в България като част от европейското семейство“

Изложбата е в градината пред Народния театър „Иван Вазов“ - София, и в шест големи града на страната - Варна, Велико Търново, Враца, Пловдив, Бургас, Благоевград и е по повод Европейския ден на статистиката - 20 октомври.

Кой е „най-младият“ град в България, какъв е делът на заетост на младите хора у нас в различните възрастови групи от 16 до 29 години, колко са висшистите, какви са интересите им.

От средата на август до края на октомври широката публика имаше възможност да открие за себе си най-любопитните данни, свързани с младежта.

2025 г. „145 години Българска статистика“

Изложбата беше позиционирана в Галерията на открито „Градска градина“ пред Народния театър в София, включва 28 пана (по 14 на български и на английски език) и е на разположение от 20 юни до 17 юли.

„През изминалите 145 години българската статистика не просто е отразявала развитието на страната - тя активно е участвала в неговото изграждане. От първото преброяване през 1881 г. до съвременните цифрови платформи, нашата институция е била гарант за достоверна, навременна и съпоставима информация, необходима за вземането на устойчиви решения.“, подчерта проф. Кончев при откриването в София.

Експозицията предлага панорамна визия към развитието на статистиката в България и нейната роля в социално-икономическия живот на страната и беше показана в Бургас, Варна, Русе, Видин, Благоевград и Пловдив.

Благодаря за вниманието!

Ailkova@nsi.bg